

# NAGYVÁRAD

Előfizetési ár: Vidéken egy óra 40 lei.  
Nagyváradon: egy óra 30 lei.

Főszerkesztő: HEGEDÜS NÁNDOR  
Felelős szerkesztő: MARÓT SÁNDOR

Szerkesztősej és kiadóhivatal: Károly herceg  
(Szilágyi Dezső)-utca 6.

## A nagyváradai színészet megmentése

A nagyváradai színház újból felszínre kerülő válsága követelőleg állítja elő a mindazoknak a társadalmi képviselőket a színház-kérdéshez való hozzájárulását, akik a bizonytalan közeli jövő elé a színház-tradíciók intézménye további fennmaradását szinte jóhiszeműséggel kívánják. Ugyanakkor, mint román részről — elvárásunk — aggódó figyelemmel kell kísérleteznünk egy olyan módus vizsgálatával, mely katasztrófák elkerülését a színjátszás nehéz helyzetéből biztosabb, reálisan megalapozott

hét-három-négy héttel ezelőtt a bizottság elnöke Marcus István vezetésre hívta össze a nagyváradai román-magyar társadalmi és közgazdasági képviselőket. Az értekezlet március tizenháromán ült össze; résztvettek rajta Marcus István, Seitan Ioan, Romulus, magyar részről Thury dr., Kocsán János, Moskovits József, Kelen Béla, Hegedüs Nándor, dr. Kelen Béla és dr. Krüger Jenő.

Értekezleten Marcus István nagyvállalással ezt a tervezetet terjesztette:

Alakítandó volna már a jövő színházunk részvénytársasági alapon, melynek bevonásával egy magyar-szintársulat olyan tagozódással, melyben egy magyar drámai és opera-román dráma-vígjátéki és egy vegyes nyelvű opera-ensemble és egy nagy zenekar szerveződne. A társaság igazgatóján kívül külön volna igazgató magyar, külön a román együtteséért két estéjén s egy délutánján a magyar játszanának, többi estéken a román. A román együttes szabadidejének kihasználásával Erdély egyes városaiban, ahol a magyar társulat nvaranta keresné fel. Intenzívebben tervezte a színház helyiségének kihasználását, amennyiben ott a szorosabb értekezlet színi előadásokon kívül koncert, uránia-előadásokat és matinékat rendezne. A két nyelvű társulat évi rezsi költségvetését a bizottság elnöke határozza meg. A két nyelvű társulat évi rezsi költségvetését a bizottság elnöke határozza meg.

A tervezet ellen — legalább is a két nyelvű bevezetésének kérdésében — nem volt kifogás. Minthogy az ilyen nagyarányú koncepció tüzetesebb gondolatok alapos betekintéseket igényel, megállapodtak abban, hogy az értekezlet résztvevő magyar tagok egy részével újabb megbeszélésig fennmaradnak a konkrét válaszadásra.

Tenapelőtt, április negyediken ült össze az értekezlet, melyen ezúttal a románok közül Marcus István és Maróti Sándor voltak jelen. Az újabb értekezlet Hegedüs Nándor lapszerkesztője felvonta az értekezletet, amit a bizottsági tagok megbízásából a szerkesztőség kidolgozott.

A több mint négy oldalra terjedő válasz Marcus tervezetére kifejti, hogy jóllehet a magyar tagok a magyar társadalomtól megbízatást tisztségükre nem kaptak, a szóbanforgó nagy érdekek tekintetével vállalták az értekezleten való megjelenést, tanácskozás és véleményadás feladatát abban a meggyőződésben, hogy legjobb szándékaik s nyugodt lelkiismeretük szerint kifejtendő nézeteiket a magyar társadalom osztani fogja.

Meghallgatván Marcus István úr előterjesztését — mondja ezután a memorandum — kijelentjük, hogy elvileg teljes mértékben akceptáljuk annak a céljának a kitűzését, amire Marcus úr előterjesztése törekszik. Mindnyájunknak szinte óhajta, hogy a régóta vajdító színházi probléma dülőre juttassék és készséggel járunk hozzá minden olyan megoldáshoz, amely a román színészettel karöltve a nagyváradai magyar színészet működését a lakosság számára megfelelő mértékben biztosítja. A javaslat egész koncepciója az intenciók jóhiszeműségét, művészi tartalommal való gazdagságát és a két egymás mellett élő nemzet megértő kulturális közelségének szinte vágyát dokumentálja. Mivel ezek a szempontok a mieinkkel azonosak, minden habozás nélkül ajánlanánk ezen az alapon pénzintézeteknek, vagy magánosoknak, hogy a megalakítandó részvénytársaságban vegyenek részt, ha viszont a tervezet finanszírozása ellen a legsúlyosabb aggályokat nem táplálják és ha nem érzik, hogy egy pénzügyileg kellőleg nem alapozott vállalkozás sikertelensége a váradai színészetre halálos csapást jelent. A tervezetet azonban pénzügyileg, úgy ahogy azt hallottuk, megvalósíthatónak nem tartjuk.

Pontonként foglalkozik a válaszirat a Marcus-féle költségelölírányzat egyes tételeivel s arra a konklúzióra jut, hogy — a magyar bizottsági tagok számítása szerint — a tervezett két nyelvű társulat kiadásai s bevételei között nem kevesebb mint két millió leire rugó különbözet mutatkoznék, ha azt Marcus propecciója értelmében építenék ki.

A két millió lei hiányt pedig semmi egyébből, csak az állam és város szubvenciójából lehetne fedezni. Rámutat, hogy maga Marcus is egyedül ilyen szubvenció esetén látta még tavalay megszervezhetőnek a két nyelvű társulatot és így nem értik, hogy ez a tétel miért maradt most ki a kalkulációkból.

A szubvenció-kérdés körül tavaly Marcus, Parlagi, Soimescu, illetőleg Banu miniszter között lefolyt emlékezetes tárgyalásokra való rávilágítás után súlyos taktikai hibának tartaná a memorandum, ha Marcus a március 19-én feltárt irreális kalkulációval lépne a kormány elé, mert egy ilyen túlságosan optimista számítás csökkentené a kormányban az államsegély megadásának hajlandóságát, ami pedig sine qua nonja a román társulat felállításának.

Végül a memorandum így fejeződik be:

Mivel szubvenció nélkül a létesítendő vállalkozás nem boldogulhat és annak elhamarkodott, anyagilag körül nem bástyázott megindulása néhány hónap alatt nagy és lelkes ambícióval létrehozandó román társulat prosperálását kockára tenné és ugyanekkor a magyar színészetet évek-re kihatólag rombadöntené:

mi a magunk részéről mindazoknak, akik a tervezett vállalkozás iránt érdeklődnek, az abban való részvételt csak arra az esetre ajánljuk, ha a megalakulás előtt a kormány szubvencióról, valamint az érdekelte városok segélyéről szóló határozatok egyelőre évi két millió lei összeg erejéig legalább tíz évre garantálva előttünk fekszenek. Mindaddig pedig esetleges további részletes tárgyalásokat aktuálisnak nem tartunk.

Öszintességünk parancsolólag követeli meg annak a kijelentését — mondja a memorandum befejező része — hogy mi a szubvenciók kérdésében gyors elintézésében nem bizunk. Okulnunk kell a tavalyi eseményeken, mikor már a májusi színházi bizottsági ülésen befejezett ténynek tekintették a kormány támogatását, mikor Soimescu ur konkrétan leszögezte a segítség megadását és az még sem vált valóssá. Valószínű, hogy az idén a kormány több megértéssel fog viseltetni az állandó román színészet létesítése iránt, mindamellett sem az ő részéről, sem az érdekelte városok részéről hetek alatt a döntő szó kimondását nem várhatjuk. Kérjük tehát erről a helyről is a városi tanácsot, hogy addig, amíg a szóban forgó részvénytársaság az itt említett előzetes feltételek beteljesedése után megalakulhat, ne állja útját a színház további működésének. Parlagi Lajos színházigazgató urnak a város előtt fekvő ajánlata módját ad a román szintársulatok játékaikra is Nagyváradon. Nincs semmi ok arra, hogy miként tavaly, szerződés megkötése nélkül is, addig, míg a Marcus-féle tervezet sorsa eldőlt, provizorikusan Parlagi Lajos megkapta a további működésre a további koncessziót, ugyanez meg ne történjék az idén! Ez nem keresztezi a részvénytársaság megalakulását, annak semmiben nem prejudikál, minthogy komplett magyar társulatra a vegyes nyelvű társulatnak is szüksége lesz. De tovább meggyünk. Amennyiben ugyanis az itt megkívánt segélyeket meg nem adnák és ennél fogva a tervezett vegyes nyelvű társulat ez évben sem alakulhatna meg, ez esetben — mint az az elmúlt másfél esztendőben történt — a román színészet lassu, fokozatos térhódítása is többet fog érni, mintha egy siettetett akció kedvéért — ha annak kellő anyagi alapépítménye nincs meg — a magyar színészetet tönkre tesszük és ezzel karöltve egyben lehetetlenné tesszük azt a kevés román vendégszereplést is, amelynek eddig Nagyvárad színhelye volt. Egy színházi vállalkozás krachja katasztrófa lenne a magyar és román színészetre egyaránt. Mindenki számoljon férfiasan és nyugodtan lelkiismeretével, amellyel az állam és város társadalma és az egyetemes kultúra érdekei felett pártatlanul őrködni kell!

Ugyanezt a memorandumot az értekezlet magyar tagjai a városi tanácshoz is

beterjesztették. A tegnapielőtti értekezle-  
ten Marcus István pontról-pontra vála-  
szolt a memorandum fejtegetéseire és új-  
ból fenntartotta, hogy az ő tervei szerint  
alakítandó társulat működése szubvenció  
nélkül is rentabilis volna. Az értekezlet  
Moskovits József dr indítványára há-  
romtagu szűkebb bizottságot küldött ki  
egyelőre, hogy a tervezet költségvetésé-  
nek egyes tételeit az ideai színházi rezsi  
alapján való legpontosabban megállapítsa.  
E szűkebb bizottságba ugyancsak Mosko-  
vits indítványára dr Szemes Ferencet, Ke-  
len Bélát és Parlagi Lajost delegálták.

Parlagi tudvalevőleg tegnap közölt le-  
velében bejelentette Marcusnak, hogy a  
színházigazgatástól tervezett visszavonulá-  
sa következtében ebben a bizottságban  
sem óhajt funkcionálni.

Igy áll e percben a nagyváradai magyar  
színház s vele több mint száz művésze-  
zisztencia ügye. A fentebb vázolt memo-  
randum teljes objektivitással tárja fel a  
várható helyzetet, mely a kétnyelvű tár-  
sulatnak mindenáron, akár egy bani szub-  
venció nélkül való keresztülhajtásának ese-  
tén — nézetünk szerint is — feltétlenül  
bekövetkezik.

Nem különvéleményünk, nem is kizá-  
rólagosan a magyar társadalom vélemé-  
nye, de belátja maga a higgadtan gon-  
dolkodó román intelligencia zöme is, hogy  
bármily lelkeség mellett az irrealitás feje-  
zeteivel a színházkulturáért folytatott ezt  
a harcot megvívni nem lehet.

Ezen az irreális alapon nem dőlhet el  
a nagyváradai színház sorsa, de miatta nem  
szabad távoznia éppen ezekben a kritikus  
percekben annak a színigazgatónak sem,  
akit tapasztalatain, lelkeségén kívül jogi  
helyzete is sorsszerűleg fűz a mi színhá-  
zunkhoz.

## Rendelet az idegenek jelentkezéséről

Az összes idegen alattvalók tudomására hoz-  
zuk, akiknek engedélyük van, hogy az országban  
tartózkodjanak, vagy pedig ily irányban kellően in-  
dokolt kérelmet akarnak előterjeszteni, hogy a Mi-  
nisterul de Interne (Directiunea politiei si sigurantei  
generale) ez évi március 12-én kelt 14748. számú  
rendeletével határozottan tiltotta, hogy e kérelmek  
egyenesen postán hozzáküldessenek; mert ellenkező  
esetben bármilyen postai feladóvevény érvénytelen  
lesz, tehát az ellenőrzések alkalmával előmutatandó  
postai feladó vevények érvényteleneknek tekintet-  
nek s a vevények külföldi tulajdonosaival szemben,  
kihágás esetén, a törvényben előírt bírságok fog-  
nak alkalmaztatni, amely a határon túl való kiutasítá-  
st fogja maga után vonni.

Jövőben minden hasonló tartalmú kérvényt 12—1  
óra között a Serviciul special de Siguranta-hoz kell  
benyújtani, amely egyedül jogosult azt a Directiune-  
hoz továbbítani, még pedig csakis a siguranta főnö-  
kének véleményével.

Egyszermind a külföldi honosok tudomására hoz-  
zuk, hogy az idegenek ellenőrzéséről, a közüzemek  
ellenőrzéséről és a népesedési iroda létesítéséről szó-  
ló törvény 5. szakaszában előírt bírságok esetén 100  
leiről 1000 leire emeltettek fel, még pedig a Monito-  
rul Oficial március 25-én megjelent 279. számában  
közölt „A bírósági bírságok összegének felemelésé-  
ről és azok beszerzéséről” szóló törvény 21. szaka-  
sza alapján, amelynek végrehajtási utasítását a Bel-  
ügyminiszter márc. 31-én kelt 212288. sz. rendeleté-  
vel a Serviciul de sigurancával közölte.

## Megérkeztek

óriási választékban

Jumper selymek

Bluz kötőpamutok

Divatgyöngyök

egyedül a

# CARNEVAL

áruházba

Rákóczi-ut 7. (volt Haltenberger üzlet)

## Tömeges feljelentések a tőzsdekrach miatt a budapesti rendőrségen

Budapest, április 6. A főkapitányság bü-  
nyügyi osztályának egyik főtisztviselője, aki főképpen  
a tőzsdeügyletekből eredő bűnügyekkel foglalkozik,  
azt a kijelentést tette, hogy ha baisse van a tőzs-  
dén, a rendőrségen beáll a hausse, az ügyszorgalom  
emelkedik, a bűnvádi feljelentések száma pedig na-  
gyobb arányokat ölt.

Sok-sok olyan ügy fordul meg a rendőrségen,  
mely nyilvánosságra nem is kerül, mert egyezség a  
vége. Pedig akárhány ily esetben is száz meg száz  
millió károsodásról van szó, amelyet a főkapitány-  
ság épületében intéznek el. A rendőrségnek az az  
álláspontja, hogy a mai gazdasági viszonyok közt  
csak olyan esetekben fordul erősebb eszközökhöz,  
mikor az egyezség lehetősége ki van zárva, mert  
ha mindegyik esetben, amikor feljelentést tesznek  
egy-egy cég ellen, a sikkasztással vagy csalással  
vádolt tőzsdei vagy bankbizományosokat nyomban  
letartóztatnák, rettenetes volna a rombolás az amu-  
gy is ingatag alapon álló budapesti piacon.

Mióta a tőzsdei játék elfajult és ugyszólván  
majdnem mindenki tőzsdei nyereségtől várja a bol-  
dogulását s a kis egzisztenciák is a tőzsdére bízzák  
néhány ezer koronájukat, a feljelentések száma nap-  
ról-napra szaporodik. Mióta oly mértékű üzér-  
kedés folyik a kosztépénzzel, a feljelentések tömege  
rohamos emelkedést mutat. Oriási bajok vannak a  
kosztépénz körül. Sok újabbkeletű tőzsdei és bank-  
bizományos cég törekvése minél több értékpapírt  
kaparintani meg és kosztépénzüzleteket csinálni ezek-  
kel a bizományba kapott papirokkal, melyekhez  
voltaképpen nem volna szabad hozzányulnia. Nem  
azért teszik ezt, hogy megszerezzék azt a néhány  
százalékot, hanem, hogy az értékpapirokra felvett  
kosztépénz segítségével a tőzsdén nagyobb angazs-  
mánokat vállalhassanak. Mindaddig, míg a tőzsdei  
hausse tartós volt, addig ezek a cégek a reájuk bi-  
zott tőke segítségével érvényesültek és minden ri-  
ziko nélkül jelentékeny nyereségeket zsebeltek be.  
De az utóbbi időben beállott baisse megtépázta  
ezeknek az amu- is gyenge lábon álló cégeknek a  
létalapjait. És az ily cégek most lejtőre jutottak.  
Hozzányultak a reájuk bízott értékpapirokhoz, a fel-  
vett kosztépénz pedig eluszott a tőzsdén. Hogy mégis  
újabb fedezetet adhassanak, ügynökök segítségével  
próbálták újra nagyobb mennyiségű értékpapírt bir-  
tokába jutni, amelyet aztán kosztépénz ellenében el-  
zálogosítottak.

Már a baisse első idejében sok cég omlott össze,  
de bűnös manipulációk segítségével újabb klien-  
sek fogdosásával s ezek értékpapirjainak elsikkasztá-  
sával sikerült a piacot elámitaniok és egy eset-  
leges hausse reményében még mindig bíztak abban,  
hogy kimenekülhetnek a bajból. De a tartós tőzsdei  
lanyhaság eloszlatta e reményeket és a következmé-  
nye az, hogy a rendőrséghez naponta hat-hét bűn-  
vádi feljelentés érkezik be csalással és sikkasztással  
vádolt tőzsde- és bankbizományosok ellen. Az utóbbi  
napokban a feljelentések száma nap-nap után  
emelkedő tendenciát mutat és ma tizenegy feljelen-  
tést tettek.

A legtöbb esetben három—négy millió koronás  
differenciákról van szó. A hét érdekessége a Gold-  
schmied és Schönberg tőzsdecég bűnügye, azonkívül  
egy kereskedelmi részvénytársaság tulajdonosáé, aki  
ellen 27 millió korona értékű papír elsikkasztásának  
vádját emelték. Az utóbbi cég tulajdonosa egy régi  
budapesti család sarja. Apja a fővárosi életben nagy  
szerepet játszott, a fővárosi törvényhatósági bizott-  
ságnak sűrűn emlegetett tagja volt, egyik legvirág-  
zóbb mulató tulajdonosa és Ó-Budán, a Római-fürdő  
tájékán nagy telkei vannak. Egyezkedési tárgyalá-  
sok vannak folyamatban és ezért ennek a névnek  
megemlékésétől elállunk. Az utóbbi esetben, mint  
más sok bűnügyben, a kosztépénz körüli manipulá-  
ciók teszik a bűnügy alapját. A megszökött Hirten-  
stein Ákos bankbizományos félmilliárdos differenciát  
hagyott hátra.

Mióta a közönség tudomást szerzett róla, hogy  
a rendőrségen a kosztépénz-ügyekből kifolyólag nap-  
nap után bűnvádi eljárások indulnak meg, a kisebb  
bankcégeket sorjába megrohanják, hogy visszakö-  
veteljék ott letétben lévő értékpapirjaikat és sok  
esetben az a keserű csalódás éri őket, hogy vagyoni-  
uk, amelyet hangzatos nevű tőzsdebizományosokra  
bíztak, teljesen eluszott.

A tőzsdekrach sok olyan egzisztenciát tett tönk-  
re, akik a kliensek hiszékenysége és erszényére  
alapították jövőjüket. Ebben az esztendőben több  
mint ezer esetben tettek tőzsdeügyletekből kifo-

lyólag bűnvádi feljelentéseket, de majdnem rom-  
negyed része egyezség után elkerülte a bírósá-  
g elé, több mint kétszáz esetben az ügyke-  
rült az ügyészségre és jelenleg is még csak szá-  
lati stádiumban van. A rendőrségen bejelentett  
károsszeg több mint négy milliárdot tesz s a te-  
kintetbe vesszük, hogy a károsultak nagyrés-  
a nagytőke világából való, hanem oly elemek  
rútálódott, melyek legális jövedelmükből ne-  
nak megélni s vagyoniukat mégis tőzsdeparok-  
fektették, később pedig kosztépénzüzletekkel  
kozta: arra a tapasztalatra jutunk, hogy  
hajlamu bank- és tőzsdebizományosok manipá-  
val éppen olyan egzisztenciák mentek tönkre  
lyek nem a konjunktura következtében szerez-  
gyonukat, hanem régi gazdagok, akik nem  
megélni a régi vagyon kamataiból és a tőde-  
illetve a kosztépénz jövedelméből várták boldo-  
sukat. A nagy haszon és jövedelem után jö-  
mes kiőzanodás, szolid vagyoniuk elpusztult.

## Az állam előlegezi a pótdadó jövedelmi tö- letet

Bucico polgármester a költségvetés  
hagyásáról, a fizetésemelésről és a  
viselői elbocsátásokról

Péntek délelben Bucico Coriolan polgármester,  
aki Benedek pénzügyi tanácsosbírják meg-  
sal az új költségvetést vitte le az  
héten Bukarestbe, visszaérkezett  
váradra. A polgármester személyes köz-  
járását az előállított jelentékeny deficit  
szükségessé s a polgármesternek a  
terium megértésével ugylátszik sik-  
olyan formulát találnia, amely egyelő-  
nem is a teljes 9 milliós hiányt, de a  
több anyagi kérdésekre legnagyobb  
megoldást hoz.

Munkatársunknak Bucico polgármester  
bukaresti utjáról a következőket  
dotta:

— A költségvetés rövidesen hely-  
hagyást nyer, de még bizonyos ada-  
kell szolgáljunk. Ezeket a pótló okmá-  
már továbbítottuk is Bukarestbe úgy,  
néhány napon belül véglegesen re-  
lesz az esztendői költségvetésünk.

A pótdadókiadás nem lehet  
ges a jövőben sem s erre vonatko-  
minden lépés hiábavalónak bizonyult. A  
azonban elérünk, hogy az állam elő-  
gezi azt a kilenc hónapra eső össze-  
amelyet tavaly pótdadó címen besze-  
Az így nyert kölcsönt majd akkor  
zunk visszafizetni, ha kibévitett joga-  
lépünk egy új törvényt, az egyenes-  
törvény alapján.

Ez az új törvény még ez eszté-  
ben érvénybe lép úgy, hogy ezzel a  
oldással nagyjában szanálódik a def-  
járó anyagi felelősség.

A tisztviselők fizetésemelése  
érdekében — mondotta a polgármester  
szlatén eljárta. Sajnos azonban, mi-  
eredmény nélkül. A miniszter elzárkóz-  
kérelem elől. Viszont személyi változ-  
és előléptetéseket hoztam, amelyek né-  
napon belül aktuálisok lesznek.

— A költségvetéshez tessék még h-  
írni — jegyezte meg a polgármester  
hogy pótdadó nem lesz kivétel.

Kérdést intéztünk még a hetvenha-  
bocsátott tisztviselő sorsára vonatkozó  
a polgármesterhez,

— Mi erről semmit se tudunk — ve-  
válasz, — a mi rendeletünk szövege-  
dításban úgy szól, hogy azok a tisztvisé-  
akik nem tanulták meg az anyanyel-  
eltávolítandók. Mi azonban  
ciális tekintetektől úgy intézkedünk,  
aki arra joggal bír, azt nyugdíjaztuk.  
számszerű adatok felvétele a nyugdíjaz-  
sok ügyében most folyik.

## Magyarulvü adóvallo- ma érkeztek

A kolozsvári pénzügyi vezérigazgatóság tegnap magyarul nyomtatványokat küldött Nagy a pénzügyigazgatóság-hoz, amely azkiosztatta s árusítja az adózók részére nyomtatványok magyarul nyelvével deklarálóbevallások, amelyeket mindenki be vehet. Kaphatók a pénzügyigazgatóságtól a 8. számú helyiségben, ez a városi adóhivatalban s egyes törzsek, a 3 és 4-es számú parosok, kerek, vállalkozók, föld- és ártulajdonosok (ára) 50—50 bani, az 5. számú (védelmi adóbevallás) 1 íért.

Coroi S. pénzügyigazgató a következőket mondta a nyomtatványokról:

— A magyarul nyomtatványokat mindenki igénybe veheti. Kívánatos azonban, hogy közönség a magyarul nyomtatványokat csak mintának használja fel s a nyelven töltse ki a bevallásokat, meghívások esetleg megfellebbezések s az iratok a bukaresti főbb semmit a Curtea de Cassatie kerülnének, pedig magyarul nem lehet. Az adózódeke tehát, hogy a bevallások románul töltsenek.

— Ujból felhív a figyelmét a közönségre, hogy az írvetés május elsején követlenül megkötődik, a bevallások beadásának határideje semmiféle címen nem későbbi, meg ezért mindenki április 10-ig adja be az vallomását. A deklaráló nyomtatványok világos s könnyen kitölthető. Mindenki köteles kitölteni, kivéve a háztartásban élő, ahol a család ad vallomást. A jövőben nagyságárakat nélkül deklaráló adandó, mert egyszerűbb ember is 10 lei adót, deklaráció átadásáról a hatóság nyugtat ad, közönség ne várja be, hogy az adót hivatalból, a fél bevallása után állapítsák meg, mert ez bámul szokott lenni.

E nyilatkozatra elegezzük, hogy meggyőződve arról, ha a magyarul adóvallomások felebevezés folytán a jobb semmitől kezdve kerülnek is, lesz valaki, aki megír a magyarul nyelvével vallomást, amely jó színt számokból áll s jól, hogy valaki magyar nyelvével adóbevallást adott, senkire hány nem származik.

A Házulajdonosok Szövetsége közgyűlése határozatilag felkérte a község elnökségét, hogy az adóvallomások benyújtására megszabott határidő megkészenítését közzétegye. A nyert megbírástán dr. Lázár Aurél elnök személyesen közbenjárására a pénzügyi adminisztratívra táviratilag kérte a határidő meghosszabbítását. Ugyanezen érdekből egyben a tulajdonosok Szövetsége is a következő iratot intézte a pénzügyminiszterhez: Kérjük az adóvallomási ívek beadási határidejét 15-éig elhalasztani. A nyomtatványok készenlése és részben még ma is érkezik, az ünnepek és az ügyvédi kongresszusok gátolják a beállási munkákat. A közérzés megnyugtatólag fog hatni a polgárokra, előmozdítja a vallomások helyessé tételét az államsnak áll érdekében. A nagyváradi Házulajdonosok Szövetsége elnöke: Dr. Lázár Aurél képviselő, Dr. Lengyel Zsigmond, titkár.

## ummi köppeney

prima, jó minőségű 850  
Leírt dus választékban  
kapható HAAS LIPOI  
Linolnum gyári lerak-  
tában, Rákóczi-ut 5. sz. a.

## A magyar politikai világ véleménye Masaryk nyilatkozatáról

A „Nagyvárad” tegnapi számában közöltük Masaryk cseh köztársasági elnök nyilatkozatát. Az interjú, mint budapesti tudósítónk jelenti, a magyar politikai körökben rendkívül nagy feltűnést keltett. Erre vonatkozólag a „Magyarország” ezeket jelenti:

Politikai körökben élénk kommentárokat adott okot Masaryknak, a cseh-szlovák köztársaság elnökének egy magyar újságíró előtt tett nyilatkozata. Ebben a cseh-szlovák államfő elismeri, hogy Párisban nem sikerült nemzeti alapon megszervezni az egyes államokat, miért is nemcsak követeli, hanem meg is adja a kisebbségeknek a politikai védelmet. Ma azt mondotta, hogy meg kell találni a tárgyalások során azt az utat és módot, hogy háború nélkül oldják meg mindazokat a kérdéseket, amelyek Európát és speciálisan őket nyugtalanítják. Reméli és kívánja, hogy ily módon a magyarokkal is megértik egymást. A kezdő lépések már megtörténtek, a tárgyalásokat folytatni fogják és fokozatosan elhárítják a nehézségeket.

Masaryknak ez a nyilatkozata nem tett rossz hatást azokban a körökben, ahol szorgalmasan dolgoznak azon, hogy az utódállamokkal nemcsak a gazdasági, hanem a politikai kérdéseket is végre valahára rendezzük. Megelégedéssel állapítják meg, hogy ezt a felfogást hangoztatják már cseh részről is.

Magyarország hivatalos ténvői több ízben kijelentették, hogy az összes kérdéseket békés úton háború nélkül kívánják rendezni. Ezeknek során természetesen váltig követeljük a kisebbségek védelmét az egész vonalon, így például a magyar nyugdíjasok függőben maradt ügyét. A gazdasági kérdések rendezése sem halad abban a mederben, ahogyan azt magyar részről reméltük. Ha történt is megállapodás, még sem olyan jelentőségű, mint azt a két ország érdeke megkívánja. A tárgyalások folyamatban vannak és remélhető, hogy itt már több előzékenységgel fogunk találkozni, mint eddig. A cseh államfőnek most tett kijelentése határozottan barátságosabb, mint a csehek részéről eddig hallott minden más nyilatkozat.

## A Krupp-gyár igazgatóját teszik felelőssé az esseni eseményekért

Londoni politikai körökben felűnést kelt, hogy Bonar Law Loucheurrel kétórás bizalmas megbeszélést folytatott, melyen Loucheur ismertette a jóvátétel megoldási tervét, mely szerint Franciaországnak huszonhat milliárd aranymárkára kell lecsökkenteni követeléseit, ugyanannvit fizetve ki Amerikának is tartozásképpen. Biztosítékképpen Németország pénzügyi ellenőrzés alá kerülne. A Saar-vidékből — a népszövetség felügyelete alatt — külön állam, a Rajna-tartományokból német szövetséges ország alakulna. Kétségtelen, hogy Bonar Law a tervhez, mint megoldási alaphoz, kormányának nevében hozzájárul, különben a tervezet nem került volna a sajtóban olyan feltűnő beállításba.

Jól értesült körök szerint Bonar Law Loucheurnak azt mondotta, hogy Anglia jóindulatulag semleges marad mindaddig, míg a tartós béke érdekében sikerrel közvetíthet.

Howar, Skócia államtitkára Edinburgban egy beszéd kapcsán kijelentette, hogy Anglia a Ruhr-kérdésben határozott politikát folytat. Az angol csapatokat meghagyja a Rajnánál, részint a megvédendő angol kereskedelmi érdekekért, részint, hogy az angol kormány megfelelő pillanatban súllyal ajánlhassa fel közvetítését.

Egyébként

a Ruhr-vidéken a további rekvirálások szünetelnek, mert a franciák bevárják a helyzet tisztázódását.

Troquer a Ruhr-területre utazik, hogy tanácskozzék Degoutte tábornokkal.

Valószínűnek tartanak egy újabb francia rendeletet, mely meghagyja, hogy a jövőben a gyárak és ipartelepek megszállására induló csapatok gépfegyvereket és páncélos autókat vigyenek magukkal.

Essen mellett, a Rheinhabentárnában a szénszállításra a franciák francia fegyvereket alkalmaznak, akik szigorú felügyelet alatt állanak.

A Krupp-gyár igazgatóját — londoni jelentés szerint — az esseni események miatt a franciák vád alá helyezik, mert azt állítják, hogy a lefoglalni szándékozó katonák ellen a támadást előre megszervezték.

A Ruhr-megszállás jövő héten éri el fordulópontját, akkor tűnik ki, hogy a német munkások hajlandók-e Franciaországnak dolgozni.

A megszállott német vasútvonalon, Werden és Kettwig között az eddigi gya-

## Filmpremier az APOLLÓBAN

8 vasárnaptól — 11 szerdál

## CHAROLAIS GRÓFJA

Richard Beer—Hoffmann 7 felvonásos renaissance drámája

ÉVA MAY

Isitem a n. é. közönséget, hogy a tavaszi és nyári legdivatosabb mintájú obury, covercoat, kangarn és cheviotte más angol szövet újdonságok

nagy választékban megérkeztek. — Öbnyök, ulsterek, raglánok, sport ruha különlegességek a legújabb divat szerint készünek.

Weisz E. Zsigmond és Isa  
str. Josif Vulcan (Nagy Sándor-u.) 7.

kori vasuti katasztrófák száma ismét szaporodott eggyel.

*Az essen—párisi gyorsvonat alatt bomba robbant föl. A megszállók a werdeni vasutasokra husz. a kettwiegiekre harminc millió márká büntetést róttak ki.*

Párisban a francia nacionalista blokk felszólította Poincarét, hogy keresse az eszközöket, mert

*a Ruhr-megszállást a német renitencia elégtelenné teszi.*

Ajánlja Hamburg és Bréma. Németország két főútterének megszállását, amiben Anglia sem ellenkezik, mert az angol kereskedelem érdeke a német verseny megszűntetése.

## A magyarországi városok háztartásának rendezése

Budapestről jelentik: Néhány hónappal ezelőtt a magyar pénzügyminiszter megbíta Lukács Ödön miniszteri tanácsost, hogy készítsen törvényjavaslatot a városok háztartásának rendezéséről. Most a törvényjavaslatot leküldték a fővárosnak is azzal, hogy ámbár a főváros helyzete és speciális viszonyai nem foghatók egy kalap alá a vidéki városokéval, mégis a javaslat oly életrevaló intézkedéseket foglal magában, hogy a vidéki városokra szabott törvényjavaslatot a fővárosra is alkalmazni lehet.

S póczi Jenő helyettes főpolgármester ma délelőttre bizalmas konferenciára hívta össze Wolff Károlyt, Ekei Károlyt, Buday Dezsőt, Joanovics Pált, Zlinszky Janost és Platthy Györgyöt. A bizalmas konferencián megállapították, hogy a főváros speciális viszonyai folytán a főváros fölterjesztésben fog fordulni a pénzügyminiszterhez és rá fog mutatni, hogy a főváros szempontjából milyen változtatásokat lenne kívánatos tenni ezen a törvényjavaslaton.

## Különlegességek angol szövegekben

# DEUTSCH

posztó-áruházban, Str. Avram J. (Kossuth-u.) 1

a nyári időnyre megérkeztek.

## Megérkeztek

a Model-Áruház tavaszi újdonságai: Női felöltők, pongyolák, gyermekruhák. Szép választék, rendkívül olcsó árak.

„Model“-áruház

Str. Vlahuta, Szent János-utca 6.

FEMÉRI BAKÁNY  
ÁRUHAZ

Moskovits Izidor  
Zsoltfa-utca 8 sz.

FEMÉRI BAKÁNY  
ÁRUHAZ

### Husvétli árjegyzék:

|                                     |                                  |
|-------------------------------------|----------------------------------|
| Férfi ing színes — 79 lejtől        | Nyakkendő — 19 lejtől            |
| Férfi ing dupla kézzel — 139 lejtől | Gyermek álkendő — 8 lejtől       |
| vel, 2 gallérral — 139 lejtől       | Gyermek zokni — 8 lejtől         |
| Férfi alsó nadrág — 59 lejtől       | 1000 jános alsó szál — 13 lejtől |
| Női himzett ing — 89 lejtől         | Vászon métere — 31 lejtől        |
| Női nadrág — 89 lejtől              | Szövet — 49 lejtől               |
| Női harisnya — 22 lejtől            | Karton — 27-50 lei               |
| Női eszkenő — 5 lejtől              | Fejkendő darabja — 20 lejtől     |
| Férfi zokni — 15 lejtől             | Rözbélés métere — 25 lejtől      |

Célnak minden színben. Ólasi D. M. C. raktár, himzések, csipkék, rőtös áruk állandóan nagy választékban, a legolcsóbb árban kiszolgálva.

Teljes menyasszonyi kelengyák  
Viszonteladóknaak nagy árkedvezmény.

## Utazás a sirhant körül

Vaiszlovich Emil, a Park-szálloda tulajdonosa két hónappal ezelőtt Olaszországba utazott. Utazásában kegyeletes cél vezette. Egyik kedves halottjának akar méltó síremléket állíttatni a nagyvárad temetőben és felkereste Olaszország nagy városait, hogy az ottani művészi síremlékeket megtekintse. Utjáról tegnap hazatért és utazásainak érdekes impreszióiról ezeket beszéli:

— Genovában a temető tele van művészi alkotásokkal, de az olaszok gyakran úgy öröklítik meg halottaik emlékét, ami izléstelen és borzalmas. Nemcsak a halottokról készíttetnek életnagyságú szobrokat, hanem a haldoklást is köbe vésetik, úgy, amint a halottas ágy körül állnak, térdelnek s kinokban fetrengenek, kezeiket tördelik a haldokló hozzátartozói, rokonai és barátai életnagyságú szobrokban. A szegényebbek pedig gyakran a halott arcképét emaillozgatják a sírkőre. Itt Genovában találtam rá magyar hősök sírjaira, emléküket izléses emlékművek tartják fenn. Előkelőségeknek koporsóit kápolnák rejtik, ujabban oszlopcsarnokokat építenek, ahol 4—5 sorban üregekbe teszik a koporsókat, mint a katakombákban. A látvány amfi-teatrumszerű. Impreszióim az olasz temetőkről nem kedvezők.

— Milanóban a legérdekesebb volt az utcai közlekedés, amely élénkebb, mint Berlinben. Folyton az a kérdés járt eszemben, hogy ki dolgozik tulajdonképpen Milanóban, mikor a lakosság fele az utcán van éjjel-nappal?

— Rapalló. A narancstermés még a fán csüng s a narancs ára ott a helyszínen 80 centesimo, azaz 8—9 lei. Itt Nagyváradon most 4—5—6—7 és 8 lej, tehát olcsóbb, mint Olaszországban. Ilyen a román farsora is, olcsóbb Budapesten, mint Nagyváradon. Rapallóban panaszkodtak az olaszok az utcán, hogy egy pár zsugori angol és amerikai az egész idegenforgalom, érzik a jól fizető bécsi, budapesti és bukaresti vendégek elmaradását.

— Arco. Az autó elsiklik Arco mellett, egy kalap emelkedik a levegőbe. Nagyváradon művészember itt tölti a szabadságát.

— A hotelek. Az olasz szállodák szépek, különösen Danillo Velencében és a Miramare Genovában. A hangszly a folyó, a vestibülön és a termeken van, egy művészi berendezésű, a szállodai szobákra kevés súlyt helyeznek.

— Színházak. A Scala Milanóban s az Opera Genovában gyönyörűek. A Scala három annyi befogadó képességű, mint a nagyvárad színház, de tulságosan egyszerű, az építkezést az akusztikára fektették s nem a díszítés és kényelemre. Megolvasztam: 86 zenész ült a zenekarban. Genovában a Bajazzókat láttam s nem ismertem rá. Új és nagyszerű a beállítás, az ének, a dekoráció s a kosztüm.

— Voltam Berlinben. Az árak óriásiak s keveset adnak sok pénzért. A kocka cukrot négyfelé vágják s a kávé mellé 1—2 darabot adnak. Tojást és vaját nem kap az idegen. Tánc csak háromszor van hetenként, állítólag a Ruhr-vidéki gyászért. Pedig a német jól él, sokat keresnek és sokat költenek. A mulatók tele vannak nem siberékkal és valutásokkal, hanem berliniekkel. A németek sohasem voltak olyan jólétben, mint ma. A világgal elhitették, hogy az ő régi megbízhatóságuk a márkát még jó pénzzé teszi s legnagyobb kiviteli cikkük a márkát tették. Nyomatták a papírmárkát s ezen összevásárolták a jó valutákat, amelyekkel tele vannak. Ők ma

guk márkáért nem semmit s csak francia frankban szék az árukat. Az árak 2—3-szor drágák, mint Bécsben, pedig itt is magasak.

— Bécs. A kávé kalács 12000 korona, azaz 40 lei. Az élet Nagyváradon. Meg kell hi a nagyvárad kávésokat és cukrát, akik jót adnak a pénzért. Ez ma dön nem található fel. Nagyvárad ezé tekintetében páratlan.

\*\*\*\*\*

## Korrijk

### az ügyvédi ille-rendeletet

A kolozsvári igazgy vezérigazgató ságon tegnap — mihezük — értekezlet tartottak az ügykamarák kiküldöttjeivel. Az értekezlet hírlapok közlése szerint egységes vély nem alakult ki. A vezérigazgató ma dr. Kis Döme nagyvárad dáo az eredményről a következő távirati sítést küldötte:

— A megtartottkezet eredményeképp az igazságyvezérigazgatóság tárgyalási illetekekrónatkozó 717—92 számú rendeletet fatartja, az esele leg szükséges változtatások azonban a kamarák ményének meghatása után teszi meKérjük a dékán urakat hogy ezt közölje nagyvárad ügyvétkarral.

### Az igazgy vezérigazgató Kolozsvárott

A nagyvárad ügyl-mozgalomnak tel amely az új tárgyaláilletekek ellen ind meg, valami eredmény lesz. Az, hogy változtatnak a rendeln, bizonyára ann amennyi szükséges snennyit az ügyvédek kívánnak. Ha csak ügyvédek nem gaskodnak az új, pament által meg szavazott illetekek jes törléséhez. oldalról pedig az áelemény alakult hogy az új illetekek szozatalának volt lami alapja, indító ok és célja. Ezt avélik megtalálni, hogy az illetekek behatála védekezés az ógát ellen, hogy menthessék a meglő s a jogszoigált szempontjából nélkülözhetetlen intézmeket, köztük a telehonyvet is.

Az ügyvédi imara egyébként a gresszus előkészüelével foglalkozik. Tegérkezett meg dr. asile Tancescu, állandó választmány főtítkára s jelentke dő Kiss Döme szenátornál. A rendbizottság gondkédott már a fogadáso Catana Auél pedig 250 szobárd többi vendég akét fúrdóben talál elhözést, ahova napnta 4 különvonat közdik. Reggel jin be az első, délben kimdélután ura beón s este kimegy. A nezé bizottság leválasztotta dr. Grünst Bernát ügyvédet.

\*\*\*\*\*

\* Női harisnyák, zocknik és zock nagy választékban a legjobb minőség és olcsó árairol ismert Fischer men Sas-passagebeli áruházában vás hat a t. vásárló közönség a legjobban

## Habig Kalap ujdonaságok

Ifj. Erdős Albe

uri divat osztályán a leolcsóbbak.

Rákóczi-ut 7.

Telefon 62

Football, Athletikai,  
Vivó, Birkoó, Boxoló  
és mindenféle

## sportfelszerelések

legolcsóbb áron  
szerezhetők be

„HELLAS”

(Kossuth u.) 14 Vidéki megbízásokat legpontosabban teljesít. Sürgőnycim Sporthélas. Telef. 960.

## Izgalmas regény

kölését kezdi meg vasárnap a „Nagyváradi” Bónyi Adorján „Élet a halálban” című frappáns meseszövési történetét. A néhány évtized múlva eljövendő világjáról szól ez az írás, amikor a Dunánader alatt vezetnek majd szövevényes alagút-hálózatok egy monstruózus gyrtelep lüktető véredényeiként. A gyár, aki nagyszerű iparvállalatát néhány év alatt fejleszti ki a háború és forradalmak utatásaitól megtisztult társadalom fölé, energikus küzdelemet vív saját emberéggévé a minden gonoszság szülője a démoni assonnyal szemben. Ennek a páratlanul érdekes, szinte detektívszerűen izgalmas hűnnek művészi megjelenítése az úi Bónyi regény, melyre ismételtelen felhívjuk előzetőink és olvasóink figyelmét.

## A husárok felemelését kéri a mészárosok

A mészárosok küldöttségileg felkeresték Vostinár János dr főjegyzőt és kérték a husárok felemelését. A küldöttséget Robitsek Béla a mészáros szövetkezet elnöke vezette, aki ismertette a főjegyzőnek a husárok gazdasági anomáliáit.

A bevásárlás az élőállathány miatt a nagyobb nehézségekbe ütközik. Erdély állatállománya annyira megfogvatkozott, hogy a legutóbbi öt nagyvásáron a nagyváradi mészárosok alig tudtak annyi vásárlást beszerezni, mely egyetlen napra elegendi a piaci szükségletet. Az árak a hiány miatt állandóan felfelé tendálnak, és ezekből az okokból Robitsek a mészárosok nevében a marhahús árát különként állapítja be, a borjúhúst 20 leiben kívánják állapítani.

Dr Vostinár meghallgatva a küldöttség kívánságait s kijelentette, hogy mindaddig, amíg okmányyszerűleg állításait igazolják, nincs módjában a mai helyeken változtatni. Kijelentette azonban, hogy alapos vizsgálat tárgyává teszi a marhapiac viszonyait s amennyiben meggyőződést szerez arról, hogy az elmondottak megfelelnek a valóságnak, nem zárkózik fel a kérelem teljesítése előtt.

## UJDONSÁGOK

### Munkaszünet rendje a husvéti ünnepek alatt

A rendőrprefektúra közli, hogy a görögkeleti husvéti ünnepek alatt a következőkben állapították meg a munkaszünetet:

Szombaton déli egy órától az üzletek bezárnak, vasárnap teljes munkaszünet lesz, kivételt képeznek a bodegák és élelmiszerüzletek, amelyek nyitva tarthatnak. Hétfőn délig az üzletek nyitva lehetnek, délután munkaszünet lesz. A munkaszünetes napokon a vasárnapi munkaszünetet elrendelő törvény marad életben, kivételt csak az illatszert üzletek képeznek, melyek hétfőn is nyitva tarthatnak.

\* A prefektúra husvéti ajándéka. A vármegyei prefektúra a husvéti ünnepekre való tekintettel a megye területén 6000 darab tojást gyűjtetett. A tojást Budai Pál kelmefestő telepén ingyen festettette meg, melyet a kórházakban, az árvaházban és a katonák között fognak szétosztani.

\* Az új lakbértörvény a hivatalos lapban. Miután a király szentesítette az új lakbértörvényt, az a Monitorul Oficial mai számában kihirdetésre került.

\* A királyi család megrendelése a Hungária-cipőgyárban. A nagyváradi gyáriparnak kétségtelenül egyik jelentős érdekessége, hogy a Hungária cipőgyár Ófelsége a király udvartartásának lábbeliéiben állandó szállítója. Első alkalommal 1921. elején próbaképen körülbelül 100 pár cipőt rendeltek az udvari személyzet részére és minthogy a vállalat küldeménye teljes meglegedésre talált, ez év elején Ileana főhercegnő részére külön néhány pár cipőt rendelt az udvar, most pedig az udvartartás újabb nagyobb rendelmenyvel tisztelte meg a Hungária cipőgyárat, jelölve annak, hogy gyártmányainak formája és kivitele az illetékes magas körök teljes meglegedésével találkoznak.

\* A szatmári orth. izr. hitközség új elnöke. A napokban tartotta meg a szatmári orth. izr. hitközség a lemondás folytán megüresült elnöki tisztségre a választást. A hitközségi tagok nagy részének bizalma Reiter Mór ottani tanagykereskedő mellett nyilvánult meg, akit nagy szótöbbséggel meg is választották. Reiter Mór megválasztása osztatlan örömet keltett Szatmáron, mert minden körülmények között legjobban van predestinálva az elnöki tisztségre. Reiter Mór Nagyváradra is rokonai szálaik fűzik, amennyiben apósa dr Weimann Izso nagyváradi ügyvédnek.

\* Dezertorkapitány a bukaresti antiszemitaik élén. Szerdán éjjel a bukaresti Moulin Rouge kabarében nagy botrány volt, amelyben az antiszemita diákok egy csoportja is részt vett. A kabaré igazgatóját megverték és a helyiség berendezését összetörték. A verekezésben résztvett Olanescu kapitány, ismert botrányhős is, akit súlyos sérülésekkel kórházba szállítottak. A kapitányt felgyógyulása után a vakaresti börtönbe szállítják, mivel kiderült, hogy a háború alatt szökés miatt in contumaciam halálra ítélték.

\* Dr Lewy berlini delegátus előadása. Vasárnap délután fél 4 órakor nagyszabású ünnepi előadást tart a Metropol étteremben a váradi zsidóságnak dr Lewy Harry rabbi kiváló szónok és publicista, a Mizrachi világszervezet berlini kiküldöttje: „Az orthodoxia kötelességei a szent föld ujjaépítésében” címmel, amelyen minden nemesen gondolkozó zsidó testvért szívesen látunk.

\* Ma nyílik meg Faragó Ferenc kiállítása. Matula Gyula Rákóczi-úti üzletében ma nyitja meg tárlatát Faragó Ferenc. A kiállításon több mint hatvan kép szerepel, melyek között sok hatalmas vászon foglal helyet. Faragó Ferenc tárlata elé a műértő közönség érthető érdeklődéssel tekint, mert nagyon sokat vár ettől az értékes művészegyéniségtől. A tárlat tizenkét napig lesz nyitva.

\* Két község fegyveres harca egy legerőért. Bukarestből jelenti a Rador, hogy Uricuca és Junelele dolobmegyei községei lakosai között egy vitás legelőügyből kifolyólag valóságos háború tört ki. Uricuca 200 felfegyverzett lakosa megtámadta a Junelelei parasztokat, akik a támadás előtt az erdőbe menekültek. Az otthon maradt aggodat és gyermekeket súlyosan bántalmazták. Az üresen hagyott házakat kirabolták. A támadók visszavonulásuk alkalmával kilátásba helyezték, hogy éjszaka visszatérnek. A hatóságok szigorú vizsgálatot indítottak és nagyobb katonai készsültséget küldöttek a helyszínére. A támadás vezetőit letartóztatták.

\* Egy NAC-Törekvés mérkőzés sem vált ma már ki olyan óriási érdeklődést, mint a vasárnapi Törekvés-Egyetértés bajnoki, mert ez dönti el az idei bajnokságot. Lázás készülődések folynak mindkét csapatnál, óráról-órara újabb és újabb fogadások vannak a közönség köreiben. A mérkőzés szépségében is az év legszebb és legizgalmasabb versenyének ígérkezik. Jegyek korlátozott számban még kaphatók Balogh János cégnél és a Színházi cskorka-üzletben. A mérkőzés pont fél 5 órakor kezdődik és azt Nagy Lajos kolozsvári szöv. bíró vezeti. Bihorul — Makkabea bajnoki mérkőzés lesz husvét másodnapján, hétfőn délután fél 5 órakor. A mérkőzés a két rivális első találkozása lesz az idei bajnokságban. Előzőleg 2 órakor Bihorul íj. —Törekvés íj. bajnoki.

\* Egy kilenc éves fiú titokzatos halála. Flórián Sándor kilenc éves árvaházi gyerek, Flórián György napszámosnak volt kiadva, akinek Tükör-utca 3. sz. alatti házában már hosszabb idő óta nevelik a kis árva gyereket. Tegnap délnél Flórián György munkába ment, a gyerek otthon maradt és mire este hazajött, a kis fiút halva találta a szobában. Az orvosrendőri hullaszemle nem tudta a halál okát megállapítani. A törvényszéki orvosok dr Moldován Gyula vizsgálóbíró jelenlétében ma fogják felboncolni a tragikus körülmények között meghalt kis fiú hüláját.

\* Meghívó. Az orth. izr. hitközség 1923. április 9-én délután 4 órakor rendkívüli közgyűlést tart, melyre a képviselő-testület tagjait ezuton is meghívja Nussbaum Sámuel elnök.

\* Rendőri hírek. Tegnap a Nagypiac téren egy detektív elfogta Gyelán Tódor drágcsékei lakost, aki Máringér és Tsa. cég sátrából egy férfiruhát lopott. Adták az ügyészségnek. — Turkuca detektív tegnap Altmann Mór Széles-utcai cipésznél nagyobb mennyiségű olyan bőrt talált, amely kétségtelenül a napokban elkövetett vagonfosztogatásból származik. Altmann előállították a rendőrségre.

\* Az izr. nőegylet leányárvaházának adakoztak: Weisz Gézané 50, Schleifer Vilmosné 25, Lőrincz Mártonné 25, Frenkel Lajosné 50, Berger Sándorné 50, N. N. 30 leit. Természetbeni adományokat küldtek: dr Steiner Ervinné ruhaneműt, Klor Antal 1 zsák burgonyát, Lőrincz Mártonné zsirt, tojást, Feldheim Samuné, Neumann Zsigmondné, Boros Jenőné, Vajda Sándorné tojást, Gellisz Gyuláné bort. Az összes adományokat hálásan köszöni az Elnökség.

\* Itt a béke! minőségű árul. Saját érdekében keresse fel Hajnal József vászonáruházát. Nagy Sándor-utca 1. szám. Kelengye, siffon, batiszt, vászon, siffon-kreton, zephir, köpper, nyári pique, cerna-grénadin, opál, linon liberty szaten és kloth. nagy raktár paplanokból, rendelést és áthuzást vállalok, paplan és olcsó lepedő-vásznak. Szakszerű és előzékeny kiszolgálás!

\* Mielőtt ruhaszükségletét beszerezné, saját érdekében ajánljuk, hogy vételkötelezettség nélkül tekintse meg a szolid olcsó áraitól elismert SZEKELY Kossuth-utca 5. sz. alatti posztóáruház tavaszi férfi szövet különlegességeiből dusan felszerelt raktárát.

## Legelegánsabb

ruhákat készít  
elsőrangú saját szövetből is

**Schwartz  
és Rosenfeld**

url szabók, Bodthy Ödön-utca 29. sz.

## Olcsóbb mint bárhol

frissen érkezett

**Michelin Cable**

autogummik eredeti gyári árban minden méretben. — Ugyanott könnyű benzín és olaj kapható.

## ANDRISKA ÉS ROSENBAUM

tr. Oalvin (Ritók Zsigmond-ú.) 15.  
telefon 209. Telefon 209

## NAP- és ESŐERNYŐT

minden kivitelben készít:

Első Erdélyi Ernyő-Ipar

**Rosenberg Testvérek**

Nagyvárad, Zöldfa-utca 8

Kérjen árajánlatot

• Feledi Sándor ingatlan ügynök lakása Szaniszló-utca 63. Telefon 16—27.

• Csillárokat, villanyfelszereléseket olcsó árban kiárusítok. Pollák, Rákóczi-ut 4. szám.

• Megjöttek a márkáért vásárolt liszt és tagál modellek. Nagy választék. „Rita” kalapszalón. Alexandri (Teleki) utca 24.

• SZABÓK és KERESKEDŐKNEK különösen fontos érdekük meggyőződni arról, hogy SZEKELY, Kossuth-utca 5. sz. alatti posztóáruház ujonnan bevezetett Anglo árai bélése árakban a legkisebb vételnél is tetemes megtakarítást jelent.

• Férfi finom kemény kalap 180 lei. Divatos puha kalap színes vagy fekete 150 lei. Nyulszőr kalapok már 160 leitől kezdve. Mindenféle kalapokban, ugyancsak sapkában óriási választék. Heller és Deutsch, Jorga Miklós (Zöldfa)-utcai kizárólagos kalapáruházában.

• A Népszövetségi „Hangya” tagjai utagsági igazolványt kapnak az irodában a vásárlás visszatérítéshez.

• Kabát, kosztüm és ruhaszövet bevásárlásainál saját érdekében nézze meg a Körösparti Áruház szövet-tömegét, melyhez hasonló választékot csakis fővárosi áruházakban találhat. Árai utólréhetetlen olcsók. Tisztviselőknek árkedvezmény.

• Aradra csukott autó naponta indul Cukor garage, színház mögött, Telefon 1601.

• Vászonárak, ing-zefírek, ing-rájak, panamak, mosóárak, bélése árak, bevásárlásainál nézze meg a Körösparti Áruház óriási választékát, hol az árak még békéből elismert olcsók. Tisztviselőknek árkedvezmény.

• Megjöttek a márkáért vásárolt liszt és tagál modellek. Nagy választék. „Rita” kalapszalón, Alexandri (Teleki) utca 24.

## LEGUJABB

### Loucheur kudarc Londonban

Páris, április 6. Loucheur visszaérkezett Londonból és az újságok előtt mindenképp igyekszik tömptíteni londoni tárgyalásainak jelentőségét. Azt mondta, hogy utazása üdülésszerű volt, tárgyalásai pedig csak mellékes fontosságúak. Az amerikai körök nem értenek egyet Loucheur tervezetével és ellenzik, hogy a szövetségesek amerikai adósságait Németországra ruházzák. Bonar Law pedig különösen a rajnai köztársaság létesítésével nem ért egyet. A New York Herald szerint Loucheur Bonar Lawnak a nemzetközi konferencia összehívását javasolta, amely megvizsgálja a feltételeket, melyek mellett a franciák a Ruhr-vidékről kivonuljanak.

A lausannei konferencia megnyitását április 15-re tűzték ki. A francia kamarában Doudet képviselő kijelentette, hogy Loucheur a szövetségesek vezető politikusaival oly módon tárgyalt, mintha ő lenne a miniszterelnök.

Berlin, április 6. A legfelsőbb törvényszék kimondotta, hogy bármely egyesület jogosult a régi császári színeket használni. Ilyen zászló letörése, elszáratása törvénytelen cselekedet, melyet a rendőrség köteles megakadályozni.

## Dr. Fehér Adolf

Ügyvéd irodáját

Strada Avram Janku

Kossuth-u. 6. szám alá

helyezte át.

## Tőzsdei jelentések

Zürich, április 6. Nyitás: Berlin 257 fél, Newyork 543 egyenyeved, London 2537 Páris 3555, Milanó 2705, Prága 1630. Budapest 12 egyenyeved, Bécs 0.0076 fél.

Bukarest, április 6. Zárlat. Devizák: Páris 1386, London 992, Newyork 212 fél, Róma 1050, Zürich 39 fél, Prága 640, Bécs 31, Berlin 104, Budapest 575.

Valuták: Márka 120—140, leva 140—150, font 995—1000, francia 1380—1390, svájci 40—40 fél, lira 1009—1020, drachma 260—80, dinár 220—225, dollár 212—23, Napoleon 800—820, osztrák 31—32, magyar 5—520, szokol 600—615, lengyel 600—650.

Budapest, április 6. Zárlat. A Devizaközpont hivatalos árfolyamai: Bukarest 20, London 20.325—20.925, Berlin 2050—2250, Milanó 21.250—22.250, Páris 28.950—29.950, Bécs 615—645, Newyork 4370—4750. — A többi kurzusok változatlanok.

Zürich, április 6. Zárlat: Berlin 00.258, Amsterdam 213 tizenegytizenhatod, Newyork 544 egyenyeved, London 2541, Páris 3557 fél, Milanó 2700, Prága 1623, Budapest 0.11 háromnegyed, Belgrád 540, Varsó 00.140, Bécs 0.007640.

Budapest, április 6. A budapesti értékpapírtőzsde záratai: Magy. Hit. 32.500, Osztr. Hit. 7950, Angol-Magy. 4500, Leszámitoló 5050, Agrár 2000, Magy.-Olasz 1550, Hazai b. 7800, Salgótarjáni 110.000, Rimamurányi 16.900, Közuti 3200, Déliv. 14.000, Államv. 60.000, Hermes 2400, Ingatlanb. 10.000, Forgalmib. 2300, Bosnyák A. 3450, Magy. Ált. Tak. 8500, Hazai Tak. 64.000, Borsod-Misk. 14.500, Concordia 11.000, Első Bud. gözm. 36.000, Gizella 8500, Beocsini 110.000, Hungária 17.500, Eszt.-Szászvári 47.000, Drasche 39.000, Magn. 235.000, Ált. Köszén 267.000, Urikány 160.000, Adria 70.000, Atlantica 14.500, Levante 90.000, Tröszt 17.250, Csáky 6400, Fegyvergyár 217.000, Ganz-Danub. 1.725.000, Ganz-Vill. 248.000, Lang 37.000, Lipták 4725, Osztrák Légsz. 32.000, Baróti 72.500, Egy. Izzó 30.500, Guttman 23.500, Klotild 11.600, Magy. Cuk. 370.000, Österm. 50.000, Gumigyár 27.500, Magy. Vasút 12.500, Nasici 150.000, M.-Vás. petr. 9000, Neuschloss 1500, Szlavóniai fa 5400, Angolb. 13.500, Teudloff 15.000, Egy. Fa 1700, Wörner 5150, Lignum 8250, Zabolai 18.250, Ker. és Hit. 2900, Rössemann 16.750, Schuller 18.250, Papiripar 10.000, Boni 6300, Malomsokv 15.000, Zentarosk. 3000, Egis 87.000, Földhítel 30.000, Merkurf 1325, Viktória gözm. 1525, Ocean 1525, Pálfalvi 2500, Koburg 10.500, Danica 13.500, Belvárosi 2600, Györffy 11.800, Flóra 22.000, Borsodi szén 30.000.

## SZÍNHÁZ

### HETI MŰSOR:

Szombat: Nincs előadás.

Vasárnap délután: Kís kadet, mérsékelt helyárakkal.

Vasárnap este: Dédé, bérleten kívül fél 8 órai kezdéssel.

Vasárnap éjjel: Éjkirálynője, rendes helyárakkal, fél 11 órai kezdéssel.

Hétfő d. u.: Limonádé ezredes, mérsékelt helyárakkal.

Hétfő este: Hermelines nő, bérleten kívül, fél 8 órai kezdéssel.

Hétfő éjjel: Fenevad, rendes helyárakkal, fél 11 órai kezdéssel.

A hét összes előadásaira már vasárnap reggeltől kezdve meg lehet váltani a jegyeket a színház pénztáránál.

— Nagy Ilonka és Lengyel Vilmos vendégjátéka. A jövő héten két érdekes vendégjáték teszi változatossá a műsort. Kedden Lengyel Vilmos, a kolozsvári magyar színház tagja fog fellépni a Névtelen asszonyban, pénteken pedig Nagy Ilonka, az Unio színháznak tagja játsza el legparádásabb szerepét.

a Rómeó és Juliában Juliát. Mindkét előadás B) letben lesz megtartva premier helyárak mellett.

— Román húsvéti előadások. A három napszünet után úgy vasárnap, mint hétfőn három adást tart a színház. Vasárnap délután a Kís kadet, vasárnap este a Dédé és vasárnap éjjel a Fenevad lesz a színház műsorán. Hétfőn délután a Limonádé ezredes, este a Hermelines nő és éjjeli előadás az Éjkirálynője énekes bohózat lesz a színház műsorán. Az esti előadások fél 8 órakor kezdődnek, az éjjeli előadások fél 11 órakor veszik kezdetüket.

— Bohémek. Teljes apparátussal készül a talat operaegyüttese Váradi karnagy és Hetényi rendező rendezése mellett Puccini gyönyörű operájára, mely csak a jövő hét végén kerül bemutatásra.

## MOZI

— Filmpremier: Charolais grófja. May az Apollóban. Richard Beer-Hellmann világhírű regényéből készült a hét felvonásos film, amely Budapestre megelőzve kerül először előadásra vasárnap az Apollóban. Charlois generális, hű katonái zsoldját kifizethesse, uzsora csont vesz fel. A háború véget ért, de utolsó lövés a generálist éri, aki meg. Az uzsorás a burgundi törvényt szemköveteli, hogy a holttestet lefoglalhassa, ragaszkodik a törvény betüihez. A hű fián a burgundi herceg leánya segít, adja örökségét a fizetésre. Egy kóbor zavarja meg a szépen szövődő szerelmet, amelyből bűnper s halálos ítélet származik. Az érdekesen fejlődő cselekmény Éva May viszi a főszerepet. A film, amely hűségesen rekonstruálja a reneszánsz korszakot, vasárnaptól szerdáig lesz műsorán.

— Igazi ünnepi műsort ad vasárnap és hétfőn a Dorian Filmszínház és a Vigadó Mozgószínház. A Dorian Filmszínház a legnépszerűbb filmek egyikét, a gyógy szépségű „Koldus és királyfi” előadásra, melyben a legtehetségesebb gyermekszínész, a 12 éves Lubinszky bor játsza a főszerepet. A Vigadó Mozgószínház Harry Piel izgalmas, szenzációs filmjét, a „Titokzatos telefon” című rian filmet mutatja be. Ezt megelőzi pompás, kétfelvonásos vigjáték.

— A katolikus kör moziban vasárnap, április 8-án délután 3 és fél 6 órakor a „Sulamith” című igen érdekes és találgató keleti történet, mely szerint az esküvel házassági ígéretet tett — Abszurd esküszegéséért szigorú, méltó büntetésben részesül, kerül előadásra.

## NYILTTÉ

Czimetbaum Pinkász a rábbi legutóbb szereplése izgalomba hozta Oradea-Nare ortodox zsidóságát. A nép hangulatának akaratának méltó kifejezője lesz azon népi előadás, melyet hétfőn, április 9-én d. e. 10 órakor Oradea-Mare zsidósága a Kereskedelmi Csarnok nagyszobájában megtartani. Felkérjük az összes híveket, hogy azon résztvegyenek.

A szervező bizottság

Vegytisztító üzlet  
Bazár épület — Színház oldalán

ELVALLALOK

mindennemű felső ruha

TISZTÍTÁST

ugyancsint ruhafestést

BORGOS SÁMUEL

## Írág nyilik a börtönben

— Elbeszélés —

Írta: Lovassy Andor.

(Minden jog fenntartva.)

Plátót azzal vádolták, hogy „a testi szerelmet megveti és a meddő lelki szerelmet hirdeti, így a nemes görög-fai szaporodásának nyílt ellensége s ha nem is hazárd, de a nemzeti erőt csiríjában kiirtó, általános szerelmi sztrájkot rendező, veszedelmes ember” ezért a bűnéért, tiz év várfogságra ítélték.

Az öreg Sokratest a siralomházba meglátogatták barátai, tanítványai, egyetlen leánya és felesége is, ki ez ünnepes, gyászos alkalommal, utoljára egy lélekvilkoló jelenetet rendezett. A vén fű minden szavával mart és harapott, mint a skorpió, szemrehányásokat tett, felszólta férje minden bűnét, életének tévedkeit, iszákosságát és emberi gyöngeségét.

A világhírű tudós, a halál árnyékában, néán és szótlanul hallgatta a kegyetlen beszédet; háborgó érzéseit egy darabig elfofootta, de erei kidagadtak a homlokán, és a tarkójába szaladt, nyelve kiszáradt, ajkai reszkettek, előntötte a keserű epe és... megölte a méreg.

Plátót levitték egy föld alatti börtönbe, mely elég tágas és elég kényelmes volt; a jószívű és nemesen érző fogházfelügyelő, levétette róla a bilincseket: sőt azt megengedte, hogy hetenként kétszer meglátogathassa a felesége.

Melitta minden szerdán és vasárnap délután cserepes virágokat, fehér szekereket és piros muskátlikat vitt a búslakodó embernek, ki börtöne ablakába rakta a kesves virágokat: — hadd örvendezzenek nek is az életnek, a napfénynek, óh, mert csak egy meleg sugár kell a virágnak, ki kibővíti az itt is, csak a szerelmi melege éltse fel a rab szívét, rügyek fakadnak benn...

A látogatások alkalmával, a fiatal asszony sokszor ott maradt alkonyatig, hogy elmaradt volna ott, mikor olyan boldogok voltak, hiszen kettesben, tanuk nélkül beszélgettek: — ne szomorkodj, légy vigyázó! lesz ez mindig így; borúra derű közeledik! Így biztatgatta, így vigasztalta szomorú urát, az ő szerelmes pária, addig biztalt, addig biztatgatta, míg szemébe megeredt a zápor és sirva borult anélkül a szegény, bánatos rabnak, ölelő karba köze....

Xantippe is engedélyt kért, hogy meglátogathassa, de az erélyes fogházfelügyelő nem teljesítette kérését, mert „a foglyoknak pihenés kell és nem szabad őket izgatni”.

A fiatal asszony pedig csak hordta, egészen hordta szomorkodó urának a muskátlikat, meg a muskátlikat... De néhány hónap múlva elmaradt a menyecske virágok is, csak az öreg Xenia hozta hirt a Plátó börtönébe, hogy örömet hoz a háznál, mert az éjjel Melittának a háza született, a kis angyalarcú Plátónak.

Nagy meglepetést keltett ez a hír a fogházban, az irigyek azt mondták, hogy Plátó, a kis börtön virága kibimbózott, lám, a hitét s elveit megtaradó Plátó, apa lett!

Xantippe dult, fult mérgében, de a fogházfelügyelő „a beszerzett új és a pólyákból a csarkodó élbizonyoságra” hivatkozva perújítással élt és a hadbírósg fel is mentette, szabadlábba is helyezte a rabot, azonban öt esztendőre számúzta Egyiptomba.

Mikor Görögország kitagadott, nagy fűa piraeusi kikötőből, viruló szép feleséggel és gyönyörű kisleányával együtt elvándorolt, Xantippe megállott a parton, ökleivel búcsút integetett távozó gyermekeinek, kik őt gonoszul kiátszoták.

ták és mérgében egy marék homokot dobott az aegi tengerbe...

Ettől a marék homoktól felháborodtak a vizek és Boreas vihara, sikoltozva korbácsolta a tajtékzó hullámokat, de azért Plátó és boldog kis családja, szerencsésen megérkezett Afrika pálmaligetes partjára, özvegy Sokratesné pedig még a gyászév letelte előtt eldobta az özvegyi fátyolt, férje sirkeresztjére akasztotta azt és gyűrűt cserélt régi imádójával, az oroszlánszívű dr. Odontossal, ki az esküvő után, a nászéjszakán, az első viharos összecsapás alkalmával, kihúzta a rettenetes asszony méreg-fogait és abban a percben meghámlott az, mint a kizyó és olyan engedelmes, olyan szelíd feleség lett belőle, mint a kezes bárány, pedig férje, az öreg fogorvos, csak plátói szerelmmel szerette. (Vége.)

## Nagy kereskedelmi praksissal főkönyvelő és levelező

állást keres. — 30.000 lei készpénz szintén elhelyezném. Megkereséseket „1896” jelígre kiadókba kérek.

Erdélyrészi Kereskedelmi r.-t. Nagyvárad.

### Meghívó.

Az Erdélyrészi Kereskedelmi r.-t. t. részvényeseit ezennel meghívjuk a f. é. április hó 14-ik napján d. u. 5 órakor Nagyváradon, Rimánóczy u. 6. sz. alatti üzlethelyiségünkben tartandó

### első évi rendes közgyűlésére

melynek tárgysorozata:

1. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság jelentése, a zárszámadások megállapítása, a tiszta nyereség felosztása, az igazgatóság és a felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.

2. A felügyelő-bizottság megválasztása.

3. Esetleges indítványok.

Nagyváradon, 1923. évi április hó 5-én.

Az igazgatóság.

Mérleg számla: Vagy on: Pénzfárkésztet 171.117 25. Árukészlet 1.435.739 90. Adósságok 2.143.140 07. Összesen 3.749.997 22 lei. Teher: Részvénytőke régi kib. 150.000 —. Részvénytőke új kib. (1923. évben osztalékjogosult) 850 000 —, összesen 1.000.000 —. Elfogadványok 525.000 —. Hi. elezők és elszámolás alatti üzletek 2.208 092 68, összesen 2.733 092 68. Nyereség 16.904 54. Összesen 3.749 997 22. lei.

Veszteség-nyereség-számla. Veszteség: Kamatok és jutalékok 189 531 —. Üzleti költség 228.192 82. Távirat és postaköltség 24.086 39, összesen 391 810 21. Nyereség 16.904 54 Összesen 408 714 75 lei. Nyereség: Áruszámlán 408 714 75. Összesen: 408 714 75 lei.

Nagyvárad, 1922. december hó 31-én.

Az igazgatóság.

## ELADÓ

egy interziás antik vitrin és kihúzó kerek ebédiasztal. — Varju műbutorasztaloznál, Nagyvárad, Ór-utca 6. szám alatt

A világhírű

**Dreher-Haggenmacher**  
világos és dupla maláta

## SÖR

poharanként és palackolva mindenütt kapható.

632

Kérjünk DREHER sört!

Pehelykönnyű

**Jemperpamutok**

és Jemperselymek  
nagy tételben érkeztek

Gutfried és Herschkovits céghez

Eladás csak nagyban!

## URI SZABÓKI

## FUDALLY

ÉS FIA LÁSZLÓ

Rákóczy-út 10. szám.

Okl. szabász tanár. Kül- és belföldi szövetekben állandó választék.

661

### Vizumoztatunk

utleveleket bármely konzulátusnál.

### Naponta saját fotóját

Bukarestbe, Kolozsvárra, Brassóba. Levelek, ekmányok, kisebb csomagok stb. lekészítése aravatosság mellett miniszteriumokba is.

### Közvetítünk:

Ingatlan eladást és vételt, mindennemű üzletet, különösen szállókat és beköltöztető házakat, levélbeli megbízásra is.

### „Argus” ügynökség

Nagyvárad, Balassa-tér 3. (Lukács Gy-utca sarok.)

Dreher-Haggenmacher

## Hitter és Breuer

### sör főraktára

Bor, sör és pálinka nagykereskedése. Gyümölcs pálinkák saját főzdéje, szeszüzeme

Nagyvárad, Gilányi-ut 8

Dreher-Haggenmacher

# A „NAGYVÁRAD” APRÓHIRDETÉSEI

Egy szó ára 1-50 lei, vastagabb betűvel 3 lei. A legkisebb apróhirdetés ára 10 szóig 15 lei.

## Lakás

Keresek sürgősen közel szőlőben 1-2 szobás lakást jól fizetek. Ajánlatokat „A-deal” ügynökséghez Uri-utca 8 szám kérek. 480

Butorozott szobát konyha használatra keresek. 1000 Lei fizetek havonta. Cim a Hegedüs Hirlapirodában. 551H

## Alkalmazás

Gyors és gépirónő kezdőknek már van irodai gyakorlat állást keresek. Cim a Hegedüs Hirlapirodában 516H

Rézöntő és esztorgályos tanulókat ellátással és szombat megvárásával felvevő Salomon rézöntő, Kolozsvari-utca 33. 465

Komoly nő keresünk 2 kis gyermekhez önműködő mindenek házvezetőnek főzés nincs Jelenkezni délután 3 óra iz Hármash-u. 2 szám 506H

Intéző, ispáni esetleg erdőtermelésnél állást elvállalnék, izraelita kis családdal. Cim Kérész, Kereszt u. 2. 545

Perfect bejáró szakácsnő keresek Sonnenfeld Andoré, Szilágyi Dezső-utca 6. I. emelet. 536

Eladó vagy társat keres jobb városba 40 é/ óta fennálló rőtös, rövidáru üzlet fényesen berendezve 6 kirekattal, női varrodával. Weiss Gizi, Nyomda-utca 4. 23

Romániai tudja más, vagy leggyorsabban Intéző elvállalnék és tüneményt Kolozsvárt, Brandban és Bukarestben DEUTSCH és FIA Intézőirodája Palasa (volt Pazsonia) kávéház.

Vízumokat utlevetekre gyorsan és pontosan csak a Hegedüs Hirlapiroda intéz el. Telefon 13 01. 529

Irodista, kinek gyakorlata van, nagykereskedésben felvétetik Szombaton zárva Ajánlatokat „Igyekvő” jellegre a Hegedüs Hirlapirodába. 552H

Irodakísérő, lehetőleg ki románul is tud. felvétetik Cim a Hegedüs Hirlapirodában. 549

Megbízható magyar vagy német leányt 1 éves gyermekhez magas fizetéssel keresek. Lőrincz mérnök, Uri-utca 15. 540

Kereskedelmi gyakorlatot bíró fiatal ember, vállalkozási cégnél, vagy felügyelői, raktárnoki állást keres. Esetleg vagonkísérőként külföldre is. Salomon. Calea Victoria No. 32. 542H

Önálló munkaeső gyorsíró, ki levelezést vállal felvétetik Románul írni tudnia kell. Jelenkezni a Hegedüs Hirlapirodában. 530H

Fiatal boltiszo'ga és egy kifizető leány felvétetik a Koro cukorka áruházban, Rákóczi-ut 5. 535H

## GUMMIKEREKU SPORT KOSIK

festett és nikkelezett, gyári árban kaphatók Strada Saguna Kapucinus utca 19

Mérlegek súlyok, érmék, zománcz edények, épület és butorvasztások legolcsóbban Stern József vaskereskedőnél N. Jorga (Zöldfa-u.) 10

## Adás-vétel

**Veszünk!!** teljes lakberendezést, a legmagasabb árat fizetünk, meghívásra házhoz is megyünk. Frenkel és Fia

butor- és szőnyeg raktár, Mezey Mihály-utca 10. sz.

Villanymotor Indító ellenállással, 2-7 lóerős, 12000 lefűrt eladó. Sunfield dombronyomda, Szent János-utca 29.

Eladó Nagyszalontán 12 hold szántó veteményes föld, 2 szobás lakás, istálló és felszerelés el 160 ezer lei. — Weiss Gizi Nyomda-utca 4. 22

Bélyegábumot 8-10 éves gyermeknek valóit megvételre keresek. Cim Hegedüs Hirlapirodában. 528H

Szegedi Gyorsíró folyóirat bármely évfolyamát megvételre keresem. Cim a kiadóba kérek az ár megjelölésével. 501

Eladó eredeti jappán teás szerviz, hozzá 12 szervizes tányér 2 tállal. Weiss Gizi, Nyomda u. 4. 21

Nyári rózsát vető burgonya, 6 szál rózsát burgonya legolcsóbb árban kapható Spitz Szacavay utca 9. 483

Eladó ház Olasz kerületbe, elfoglalható 2 szobás előszobás lakással, szép udvar 210 ezer lei Uri-utca ház beköltözhető 100 000, Szaniszló-utca 120 ezer sürgősen eladó. Weiss Gizi, Nyomda-utca 4. 20

Rákóczi ut egész közelében 2 parketes utcai fő díszintes szoba, fürdőszoba használatra, butorral vagy üresen átadó. Ugyanott egy nagy beton szuterén, lehet az utcára ajtó vágni, kiadó. Weiss Gizi, Nyomda-u. 4. 24

Eladó ház Bism-u. 17 nagy telek, szép kert, három szoba elfoglalható. 511H

4 kerekű kézi kocsit megvételre keres Polonkai Str. Viahuta 28

Eladó Teleki-utca 48 számú félemeletes ház kedvező ártól ugyancsak eladó modern teigazdaság helyben négyes szobás parketes elfoglalható lakással Erdőkődni Feledi Sándornál Szaniszló-u. 63. 6H

Házak eladók. Házelladási megbízásokat vállalunk. — Kölcsonóket megszerzünk. Magánpénzeket jutalékkal kiheverzünk Adásvételi Rtg. Parcul Traian 12. — Értékesítés délután 5

Bizományi eladásra elvezzek szőnyegeket, porcellán szervizeket legmagasabb áron eladom Rákóczi ut 30 jobbra. Ugyanott eladó 6 db. ajuros damaszt tálcát terítő, 6 ajuros damaszt szalvétát 532

Eladó és átadó játékszer és háztartási tárgyak gyártására felszerelt ipartelep Ardos tanár Jókai-u. 12 szám 509H

Eladó 4 szobás magánház elfoglalható lakással, istálló, kocsiszin és kerttel. Cim Pércsi, Szent János-utca 1. 550H

Széles-u. 36. sz. ház, elfoglalható 2 szoba, melléképítményekkel, eladó. — Értékeszni ugyanott a tulajdonossal. 472H

Házak, szőlők és házhegyek sürgősen jutányos áron eladók Értékeszni Tománánál, Nilgész-telep 544H

Planinó elsőrangú, bérbeadó, Kálvária-u. 20. I. em. 543H

Eladó Kórház u. 41/1 kisebb új modern magánház elfoglalható lakással. Erdőkődni Feledi Sándornál, Szaniszló u. 63. 7

Magánház azonnal elfoglalható 2 szobás, melléképítményekkel álló lakással, jó menetű teljes felszereléssel péksséggel 80 000 Leiért eladó, Cim a kiadóban. 546

Nagyon olcsón eladó egyezer viselt elegáns estélyi ruha. Megtekinthető Szilágyi Dezső u. 6. I. 3 547

Kettős és négyes Wertheim kassák, nagy ebéd- és szőnyegek, hálósobák nagy választékban, jég-szekrények olcsón eladók, Beck és Benjámín, Várdi Zsigmond utca 11. — Tel. 1703 539

Zongora rövid, elsőrendű és fúszharmonium bérbeadó Timár-utca 10. 538

Eladó egy fekete I rendű kanca esikóval, egy új fekete luxus és egy új sárga hajtó kocsit 2 pár számmal, Ponescu Otília Ciomeghiu (Biharil yé). 518H

Hallatlan magas árban vessek mindennemű ézüst tárgyakat, u. m. hálás, pecsenyét, kávé és likőr szervizeket. Kohn Henrik ékszerész, Kossuth u. 7. 894

Amerikai szabású férfi cipőket vegyen.

Bijuteria Singer Bucuresti, Str. Carol 38.

.. Több ezer pár van raktáron ..

ELADÓ

hajtókocsi olajos tengellyel. 4 kocsi kerek új. Ház nagy szobás kocsiszinnel, nagy telekkel 100.000 leiért, a Magyar utca kezdetén. Értékeszni Szacavay-u. 59 sz. a. 543H

ELADÓ hajtókocsi olajos tengellyel. 4 kocsi kerek új. Ház nagy szobás kocsiszinnel, nagy telekkel 100.000 leiért, a Magyar utca kezdetén. Értékeszni Szacavay-u. 59 sz. a. 543H

ELADÓ Kórház u. 41/1 kisebb új modern magánház elfoglalható lakással. Erdőkődni Feledi Sándornál, Szaniszló u. 63. 7

Magánház azonnal elfoglalható 2 szobás, melléképítményekkel álló lakással, jó menetű teljes felszereléssel péksséggel 80 000 Leiért eladó, Cim a kiadóban. 546

## Eladó ház

24 óra alatt visszakerülő utlevél a Kolozsári közúti usok látta meg. Telefon 13 01 a Hegedüs Hirlapirodában. 5

3 pár női harisnyát 2 párt, 2 pár zoknitól párt varr Gondáné, Bajanich-utca 2.

Utlevélhez, bérletekhez legutányosabban ezit fényképeket Zeni fényképező, Szaniszló-ut 25. szám.

„Stabil” gépek és felrakások lerakata, Nagyrad, Nagypiaciér. Telefon 18-86. Raktáron tart a kerekeket, csapágyakat minden méretben.

Tíz éves kislányomat házhoz adnám ez évi kolaidényre. Cimeket kiadóba.

Fox orlat, nő ény kullatattat. Atveh 16 a d utáni órákban, Domol Margit, Szi Ferenc u.

## Eladó ház

Lukács György-utca elején beköltözhető ház, kert tálló, nagy udvar 350 ez Körbe-átca üzlet ház engedélyvel beköltözhető 220 ezer. — Vannak több kisebb nagyobb házak 1 és 2 szobás lakások, üzletek, át dó 2 szobás szőlőtelek stb. Ha lakás háza földjét, szőlőjét, tőre szőlő lakását eladni, adni cserélni akarja, b. d. bizalommal hozza dia krón azonnal intésem.

Weiss Gizi közvetítő iroda, Nyomda-utca 4. sz. Szaniszló-utca sarok.

Legújabb divatlapok kaphatók a

Hegedüs Hirlapirodában

Általánosan kedvelt, elsőrendűnek elismert

# Dréher-Haggenmacher

nagyváradl sörgyár világosvalamiotmalata

# SÖREIT

palackokba fejtve Nagyváradon csupán az alanti három főelárusító cég hozza forgalomba, ahova a megrendelések intézendők:

Bognár és Szántó  
Telefon szám 95.

Hitter és Breuer  
Telefon szám 14-93.

Gerő Zsigmond  
Telefon szám 792.